

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-3Sa/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200530
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Raganová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2023:7022200530.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Janou Raganovou, v právnej veci žalobcu JOBELSA SLOVENSKO, s.r.o., IČO: 36 570 133, ul. Rozvojová 2, Košice (v čase podania žaloby žalobca označený ako : JOBELSA SLOVENSKO, s.r.o. v reštrukturalizácii), právne zastúpený: Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., Žižkova 4E, 040 01 Košice, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: XXXXX-X/XXXX- A. zo dňa 15.júla 2022, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo XXXXX-X/XXXX- A. zo dňa 15.júla 2022, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Košice číslo XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 13.04.2022 a vec v r a c i a Sociálnej poisťovni, pobočke Košice na nové konanie a rozhodnutie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a právo na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.04.2022 bolo vydané prvostupňovým správnym orgánom rozhodnutie číslo: XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, ktorým bolo žalobcovi predpísané poistné za obdobie mesiaca máj 2020 v sume 86 296,93 Eur (poistné na nemocenské poistenie, na starobné poistenie, na invalidné poistenie, na úrazové poistenie, na garančné poistenie, na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity) .

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na základe kontroly odvodu poistného bolo zistené, že poistné a povinné príspevky žalobca vôbec neodviedol, a to za mesiac máj 2020, čím porušil ustanovenie § 128 ods. 1 písmeno a) b), ods. 2 písmeno a) a b), ods. 3 písmeno a) a b), ods. 8 a 9, ods. 10 písm. a) a b) zákona, § 128 ods. 11 písm. a) zákona v znení zákona č. 43/2004 Z. z. , § 141 ods. 2, § 142 ods. 1, § 143 ods. 2 zákona a § 21 ods. 1 písm. a), § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z.. Prvostupňový správny orgán poukázal na to, že Sociálna poisťovňa predpíše poistné a príspevky ak táto osoba neodviedla poistné a príspevky vôbec alebo ich odviedla v nesprávnej výške. Vzhľadom na porušenie citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení, prvostupňový správny orgán predpísal žalobcovi poistné tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Rozpis nezaplatených preddavkov je obsahom prílohy tohto prvostupňového rozhodnutia.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie - namietal to, že Sociálna poisťovňa neúplne zistila skutkový stav veci a neaplikovala na danú úpravu ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z., v rozhodnutí absentujú skutkové zistenia reštrukturalizácie žalobcu - uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zverejnenom v Obchodnom vestníku bolo začaté na žalobcu reštrukturalizačné konanie s účinkami od 23.03.2021, uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 30R/1/2021 zo dňa 08.04.2021

s účinkami od 15.04.2021 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu. Žalobca má za to, že pohľadávka za máj 2020 vznikla v období pred reštrukturalizáciou, a preto bolo povinnosťou Sociálnej poisťovne prihlásiť túto pohľadávku do reštrukturalizácie. Podľa žalobcu je tu dôležitý okamih vzniku pohľadávky, ktorým je podľa ust. § 120 ods. 2 zákona o konkurze okamih, ktorým bol dlžník po prvýkrát oprávnený plniť túto pohľadávku. Pohľadávka sa vzťahuje na obdobie jedného roka pred začatím reštrukturalizácie a teda mala ju Sociálna poisťovňa prihlásiť do reštrukturalizácie, v prípade, že ju neprihlási, stáva sa naturálnou obligáciou ex lege a zo zákona okamihom potvrdenia reštrukturalizačného plánu zaniká oprávnenie vymáhať túto pohľadávku. V odvolaní žalobca poukázal na to, že za mesiac máj 2020 predložil riadny výkaz dňa 04.06.2020 a následne predložil opravný mesačný výkaz za mesiac máj 2020 dňa 06.05.2021, a teda najneskôr týmto dňom Sociálna poisťovňa nadobudla vedomosť o výške poistného a povinných príspevkov za mesiac máj 2020, čo bolo zrejmé už pred reštrukturalizačným konaním. Vznik pohľadávky podľa žalobcu nie je možné stotožňovať s vydaním rozhodnutia o predpísaní poistného, nakoľko skutočnosti, ktoré pohľadávku definovali boli známe správne orgánu už v čase pred začatím reštrukturalizácie. Samotný odklad splatnosti podľa § 1 ods.1 nariadenia vlády č. 131/2020 tiež nie je skutočnosťou, ktorý by bola relevantnou pre vznik pohľadávky správneho orgánu voči odvolateľovi – žalobcovi.

4. Žalovaný rozhodnutím číslo 29437-3/2022 zo dňa 15.07.2022 zamietol odvolanie žalobcu v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že námietky v odvolaní nezakladajú dôvod na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že Sociálna poisťovňa vykonala porovnanie včasnosti a správnosti odvodu poistného a povinných príspevkov a zistila, že dlžné poistné za obdobie máj 2020 spolu v sume 86 296,93 Eur do dňa vydania napadnutého rozhodnutia, t. j. do 13.04.2022 účastník konania nezaplatil vôbec. Na základe toho bolo vydané rozhodnutie správnym orgánom prvého stupňa.

6. Žalovaný v odôvodnení ďalej v popise skutkového stavu predchádzajúceho vydaniu prvostupňového rozhodnutia uviedol, že:

- dňa 04.06.2020 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice prijala od žalobcu mesačný výkaz poistného a príspevkov za mesiac máj 2020, podľa ktorého bol žalobca ako účastník konania povinný odvieť poistné a príspevky spolu v sume 118 443,18 Eur, žalobca v tomto mesačnom výkaze uviedol ako deň výplaty príjmov t. j. deň splatnosti poistného a povinných príspevkov 30.06.2020;
- dňa 06.05.2021 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice prijala od žalobcu ako účastníka konania opravný mesačný výkaz poistného a príspevkov za mesiac máj 2020, podľa ktorého bol žalobca ako zamestnávateľ povinný odvieť poistné a príspevky spolu v sume 118 443,18 Eur, žalobca v opravnom výkaze uviedol ako deň výplaty príjmov deň 30.06.2020;
- žalobca predložil Sociálnej poisťovni čestné prehlásenie na účely odkladu splatnosti poistného a povinných príspevkov za mesiac máj 2020, na základe čoho v zmysle platného nariadenia vlády č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poistného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID - 19 v znení neskorších predpisov odložila splatnosť poistného a povinných príspevkov žalobcu v časti za zamestnávateľa za obdobie máj 2020 v zmysle predloženého čestného vyhlásenia avšak žalobca bol však stále povinný zaplatiť poistné a povinné príspevky za mesiac máj 2020 v časti, ktorú odvádza za svojich zamestnancov, v „riadnom“ termíne podľa § 143 zákona a § 28 zákona č. 43/2004 Z. z..

8. K odkladu splatnosti žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že tento odklad splatnosti sa vzťahuje len na poistné a povinné príspevky v časti za zamestnávateľa, čo znamená, že lehota splatnosti platenia odvodov za zamestnávateľa za mesiac máj 2020 je 31.03.2022 a teda poistné a povinné príspevky za mesiac máj 2020 bol žalobca povinný zaplatiť najneskôr dňa 31.03.2022, čo preukázateľne nedodrжал. Podľa žalovaného je mesačný výkaz poistného a príspevkov za príslušný mesiac dostatočným podkladom pre rozhodnutie o predpísaní poistného a povinných príspevkov. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 9Sžso/67/2011 zo dňa 22.08.2012.

9. K námietke toho, že pohľadávka vznikla pred reštrukturalizáciou žalovaný uviedol, že splatnosť dlžnej sumy poistného a povinných preddavkov vznikla voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania – dňa 31.03.2022, a to na základe podaného čestného vyhlásenia na účel odkladu splatnosti za mesiac máj 2020 v súlade so zákonom – reštrukturalizačné konanie bolo začaté dňa 22.03.2021, resp. bolo

povolené dňa 14.04.2021, a teda v zmysle ust. § 120 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa takáto pohľadávka do konania neprihlasuje.

II.

Správna žaloba

10. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. V žalobe namieta nesprávne právne posúdenie a nedostatočné zistenie skutočného stavu veci - žalobné námietky - § 191 ods. 1 písmeno c) a e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

11. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia (§ 191 ods. 1 písmeno c) SSP), v nej žalobca uviedol, že má za to, že žalovaný nesprávne posúdil pohľadávku ako prednostnú na základe splatnosti poisťného a povinných príspevkov dňa 31.03.2022, nesprávne si vyložil a nesprávne na vec aplikoval ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Taktiež žalovaný neposúdil okamih vzniku pohľadávky. Ak by ho bol správne posúdil musel by dospieť k záveru, že u žalobcu došlo k zániku pohľadávky a neexistuje zákonný dôvod na predpísanie pohľadávky podľa § 144 zákona č. 461/2003 Z. z.. Má za to, že zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ZKR) je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu k zákonu č. 461/2003 Z. z., ktorý neupravuje okamih vzniku pohľadávky. Podľa žalobcu, keďže predpísané poisťné sa vzťahuje na máj 2020, čo je obdobie takmer jedného roka pred začatím reštrukturalizačného konania, ide o pohľadávku ktorá vznikla pred reštrukturalizáciou, a teda ju mal žalovaný prihlásiť v zákonom stanovenej lehote do reštrukturalizácie. Pohľadávka, ktorá nie je veriteľom prihlásená do reštrukturalizačného plánu sa stane naturálnou obligáciou ex lege. Podľa žalobcu v tomto prípade je rozhodujúci moment vzniku pohľadávky podľa § 120 ods.2 ZKR a nie splatnosť pohľadávok, ako to nesprávne uvádza žalovaný. Tejto jeho argumentácii podľa neho svedčí aj to, že v zmysle podmienok vzniku pohľadávok z verejnoprávneho vzťahu podľa ZKR je rozhodujúci okamih, kedy bol dlžník oprávnený plniť túto pohľadávku. Žalobca ju bol oprávnený plniť dňom, keď bol Sociálnej poisťovni zaslaný mesačný výkaz poisťného a teda tento deň je nevyhnutné považovať za deň vzniku pohľadávky. Odklad splatnosti povolený Sociálnou poisťovňou podľa Nariadenia vlády SR č. 131/2020 Z.z. nie je možné stotožňovať s okamihom vzniku pohľadávky alebo z neho vyvodzovať okamih vzniku pohľadávky, ktorý je rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie postavenia veriteľa v reštrukturalizačnom konaní. Odklad splatnosti nemá vplyv na vznik pohľadávky, nakoľko aj napriek odkladu splatnosti by mohol žalobca svoju povinnosť spočívajúcu v zaplatení poisťného splniť kedykoľvek po doručení mesačného výkazu poisťného za mesiac máj 2020 až do odloženého termínu splatnosti t.j. do 31.03.2022, a to bez akýchkoľvek obmedzení a sankcií. Pre vznik pohľadávky je teda dôležité obdobie, za ktoré sa poisťné platí, v tomto prípade ide o poisťné za máj 2020 a žalobca bol oprávnený prvýkrát zaplatiť poisťné dňom predloženia výkazu za mesiac máj 2020 Sociálnej poisťovni, t. j. 04.06.2020, teda najskôr týmto dňom nadobudol správny orgán vedomosť o výške poisťného za mesiac máj 2020 a žalobca bol oprávnený prvýkrát odvieť poisťné. Následný odklad tak nemal na vznik pohľadávky žiaden vplyv. Nakoľko reštrukturalizačné konanie začalo uznesením sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 16.03.2021 s účinkami od 23.03.2021 je z toho zrejmé, že pohľadávka vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania a Sociálna poisťovňa si ju mala prihlásiť v stanovenej lehote do reštrukturalizácie, čo však neurobila. V žalobe žalobca poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021, v ktorom sa krajský súd zaoberal práve otázkou vzniku pohľadávky zo sociálneho poistenia. Odklad splatnosti na základe Nariadenia vlády SR č. 131/2020 Z.z. nie je možno stotožňovať s okamihom vzniku pohľadávky alebo z neho vyvodzovať okamih vzniku pohľadávky, ktorý je rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie postavenia veriteľa v reštrukturalizačnom konaní. Odklad splatnosti nemá vplyv na vznik pohľadávky, nakoľko aj napriek odkladu splatnosti by žalobca mohol svoju povinnosť spočívajúcu v zaplatení poisťného kedykoľvek po doručení výkazu za mesiac máj 2020 až do odloženia odkladu splatnosti, t.j. do 31.03.2022 zaplatiť.

12. Pokiaľ ide o námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu k tomu žalobca poukázal na to, že správny orgán rozhodol bez toho, aby podkladom jeho rozhodnutia boli aj zistenia týkajúce sa reštrukturalizačného konania.

III.

Vyjadrenie žalovaného

14. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 05.12.2022 poukázal na to, že lehotu v ktorej je zamestnávateľ povinný odvieť poisťné ustanovuje § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. – podľa ktorého je poisťné splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Rovnaká lehota splatnosti je určená podľa § 28 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. aj pre určenie splatnosti povinných príspevkov, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ. Splatnosť poisťného z vymeriavacieho základu zamestnanca je podľa § 143 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. do 8 dní mesiaca po mesiaci, v ktorom bol príjem vyplatený.

15. Dňa 04.06.2020 prijala Sociálna poisťovňa od žalobcu elektronicky mesačný výkaz poisťného a príspevkov, v zmysle ktorého bol žalobca povinný odvieť poisťné v sume 118 443,18 Eur, pričom ako deň výplaty uviedol dátum 30.06.2020. Dňa 06.05.2021 bol Sociálnej poisťovni, pobočke Košice žalobcom predložený opravný výkaz z dôvodu zistenia chyby - uvedená suma na výplatu 118 443,18 Eur, pričom deň výplaty príjmov bol uvedený rovnaký ako v predchádzajúcom výkaze. Žalovaný má za to, že poisťné a povinné príspevky za mesiac máj 2020 vo výške 118 443,18 Eur boli teda splatné dňa 30.06.2020 .

16. Žalovaný poukázal na Nariadenie vlády číslo 131/2020 Z.z., ktorým vláda SR v súvislosti s ochorením COVID-19 ustanovila iný termín splatnosti poisťného a povinných príspevkov pre tých, ktorí vykazujú pokles príjmov z podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti o viac ako 40% za mesiac máj 2020 splatnosť v termíne do 31.03.2022.

17. Žalobca dňa 16.06.2020 predložil Sociálnej poisťovni elektronicky čestné prehlásenie o poklese čistého obratu o 40% na základe ktorého bol povolený odklad splatnosti poisťného a povinných príspevkov za mesiac máj 2020 do 31.03.2022, tento odklad sa však vzťahoval len na poisťné a povinné príspevky, ktoré bol žalobca povinný odvieť v časti za zamestnávateľa. Žalobca bol teda povinný uhradiť poisťné a povinné príspevky v časti za zamestnávateľa za mesiac máj 2020 v zmysle nariadenia vlády č. 131/2020 Z. z. do 31.03.2022, splatnosť poisťného a povinných príspevkov za zamestnanca za mesiac máj 2020 ostala nezmenená, teda riadila sa ustanoveniami § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. s § 28 ods.1 zákona č. 43/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

18. Žalovaný tvrdí, že keďže žalobca nezaplatil v zákonom predĺženej lehote splatnosti vznikla Sociálnej poisťovni dňa 01.04.2022, t. j. deň nasledujúci po dni zákonom predĺženej splatnosti poisťného a povinných príspevkov pohľadávka na poisťnom a povinných príspevkoch, a zároveň oprávnenie podľa § 144 zákona o sociálnom poistení predpísať sumu poisťného a povinných príspevkov rozhodnutím, čo aj urobil prvostupňový správny orgán rozhodnutím číslo : XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 13.04.2022.

19. Podľa žalovaného ak nebolo poisťné a povinné príspevky zaplatené, stávajú sa pohľadávkou po uplynutí zákonom stanovenej lehoty splatnosti priamo zo zákona a pokiaľ plynie lehota splatnosti odvádzateľ poisťného a povinných príspevkov sa stáva dlžníkom až po uplynutí lehoty splatnosti. Ak by to tak nebolo, bol by odvádzateľ poisťného dlžníkom už prvý deň kalendárneho mesiaca, a teda bol by dlžníkom permanentne a Sociálna poisťovňa by mala povinnosť ho viesť v Zozname dlžníkov, aj keď mu plynie lehota na zaplatenie.

20. Sociálna poisťovňa poukázala na ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. s tým, že má za to, že pohľadávka na poisťnom a povinných príspevkoch za mesiac máj 2020 vznikla až po skončení reštrukturalizácie. Poukázala aj na to, že uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 16.03.2021, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 22.03.2021 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu, pričom reštrukturalizačný plán dlžníka bol potvrdený a reštrukturalizácia žalobcu bola ukončená uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 21.12.2021, ktoré uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 29.12.2021. Keďže žalobca nezaplatil poisťné a povinné príspevky v predĺženej lehote splatnosti, pohľadávka na poisťnom a povinných príspevkoch za mesiac máj 2020 vznikla dňa 01.04.2022, t.j. až po skončení reštrukturalizácie, preto je žalovaný toho názoru, že na túto pohľadávku nepôsobia účinky reštrukturalizačného konania a nebolo možné túto pohľadávku zahrnúť do reštrukturalizačného plánu. Z uvedeného má za to, že postup Sociálnej poisťovne, pobočka Košice bol správny, keď žalobcovi v súlade s ustanovením § 144 ods.1 zákona o sociálnom

poistení predpísala poistné a povinné príspevky za sporné obdobie, ktoré neodviedol tak, ako bol podľa citovaného zákona povinný odviešť.

20. Žalovaný má za to, že v napadnutom rozhodnutí jednoznačným spôsobom ozrejmla skutočnosť, prečo bola oprávnená suma poisteného a povinných príspevkov žalobcovi predpísať aj napriek reštrukturalizácii, zaujala k tomu svoje stanovisko a vysporiadala sa so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

21. V závere žalovaný poukázal na skoršie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a iných súdov SR za účelom podpory jej výkladu smerujúceho k tomu, že odložená splatnosť poistného, ktorej cieľom bola pomoc zamestnávateľom, má za následok aj neskorší vznik pohľadávky

IV.

Odklad vykonateľnosti

21. O návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením číslo konania 3Sa/15/2022-39 zo dňa 02.05.2023, ktorým povolil odklad vykonateľnosti správnej žalobe.

V.

Replika žalobcu

24. Žalobca vo svojej replike zo dňa 12.06.2023 poukázal na rozhodovaciu prax súdov v skutkovo obdobných veciach, a to na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 3Sa/7/2022 s cieľom podpory jeho výkladu uvedeného v žalobe.

25. Zároveň žalobca v replike poukázal na vývoj právnej úpravy ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., na zákon č. 377/2016 Z. z., ktorý zmenil § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., ktorá právna úprava priniesla konkretizáciu okamihu vzniku pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu a z verejnoprávneho vzťahu, kde bolo ustálené, že pohľadávka z verejnoprávneho vzťahu vzniká okamihom, keď dlžník bol oprávnený prvý krát plniť takúto pohľadávku. Poukázal aj na dôvodovú správu k zákonu č. 377/2016 Z. z., ktorá uvádza, že: „splatnosť pohľadávky však nie je podmienkou vzniku pohľadávky a teda správny postup pre rozlíšenie „starého dlhu“ a „nového dlhu“ podľa zákona č. 7/2005 Z. z. sú výlučne skutkové okolnosti vzniku pohľadávky...“. Preto závery rozhodovacej činnosti, na ktorú poukazuje žalovaný, nie je možné aplikovať na právnu úpravu pod novele zákonom č. 377/2016 Z. z., teda od 01.03.2017. Nakoľko žalobca predložil výkaz za mesiac máj 2020 dňa 04.06.2020, oprávnený bol teda prvýkrát plniť pohľadávku dňa 04.06.2020 a tento dátum teda určuje okamih vzniku pohľadávky podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005. Reštrukturalizačné konanie žalobcu začalo dňa 22.03.2021 a reštrukturalizácia žalovaného bola povolená dňa 14.04.2021. Nakoľko pohľadávka žalovanej voči žalobcovi vznikla preukázateľne pred začatím a povolením reštrukturalizácie žalobcu a žalovaná si podľa § 120 ods.1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnila svoju pohľadávku prihláškou, zaniklo žalovanej právo vymáhať túto pohľadávku.

VI.

Duplika žalovaného

26. Súd vyzval žalovaného na dupliku, ktorý výzvu prevzal dňa 16.06.2023, avšak na ňu žiadnym spôsobom nereagoval.

VII.

Relevantná právna úprava

27. Podľa § 231 ods. 1 písmeno f) zákona č. 461/2003 Z. z. zamestnávateľ je povinný predkladať pobočke 1. výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie s uvedením dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie

a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, financovanie podpory a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, s určením fyzickej osoby, ktorá plní povinnosti voči Sociálnej poisťovni a 2. opravný výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac, ak zistí, že vo výkaze podľa prvého bodu uviedol nesprávne údaje, najneskôr do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo predpísané dlžné poistné na základe výkazu podľa prvého bodu.

28. Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ZKR) v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

29. Podľa ust. § 120 ods. 2 ZKR v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len „prednostné pohľadávky“). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia. Vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie podľa § 488 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia. Vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

30. Podľa § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom pre preskúmané administratívne konanie (ďalej len zákona o sociálnom poistení) suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len "poistné") sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len "vymeriavací základ").

31. Podľa § 138 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. a), je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu, 7) príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca. Vymeriavací základ zamestnanca je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva. Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 2 a 3, je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje.

32. Podľa § 139 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a ods. 2 druhej vete je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, je obdobie podľa § 139b ods. 2. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. b), je obdobie trvania tohto právneho vzťahu.

33. Podľa § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa

platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

34. Podľa § 144 ods. 1,2 zákona o sociálnom poistení (1) sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 5 eur, sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše. (2) Ak zamestnávateľ na výzvu sociálnej poisťovne nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, sociálna poisťovňa môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru. Druhá veta odseku 1 platí rovnako.

35. Podľa § 293 ods. 2 písmeno b) zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 68/2020 Z. z. vláda nariadením môže ustanoviť obdobie za ktoré sa má platiť poistné v inom termíne splatnosti, ako je ustanovený v § 143 a termín splatnosti poistného za obdobie podľa prvého bodu.

36. Podľa § 1 ods. 1 písmeno b) nariadenia vlády SR č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poisteného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov poistné na sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti určený podľa osobitného predpisu¹) o 40 % a viac, za máj 2020 je splatné v termíne do 31. marca 2022.

VIII.

Konanie pred správnym súdom

37. Dňa 01.06.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý dňom svojej účinnosti zriadil Správny súd v Košiciach. Účinnosťou zákona výkon súdnictva prešiel od 01.júna 2023 z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.júna 2023 daná právomoc správnych súdov.

37. Súd na základe žiadosti žalobcu na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 05.10.2023 a vo veci vyhlásil rozsudok podľa ust. § 116 SSP dňa 05.10.2023. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil riadne a včas, a to písomným podaním zo dňa 28.09.2023, ktoré bolo súdu doručené toho istého dňa, a v ktorom súhlasil s tým, aby súd rozhodol vo veci bez jeho účasti. Na pojednávaní žalobca zotrval na svojich argumentoch a právnych názoroch obsiahnutých v ich písomných podaniach nachádzajúcich sa v súdnom spise.

IX.

Právny názor správneho súdu

38. Predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa - Sociálnej poisťovne, pobočky Košice číslo: XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX zo dňa 13.04.2022. Z obsahu žaloby je teda zrejmé, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci (žalobný dôvod podľa § 191 ods. 1 písmeno c) SSP) a nedostatočné zistenie skutkového stavu (žalobný dôvod podľa § 191 ods. 1 písmeno e) SSP).

39. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa SSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu

namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenia správneho orgánu sú takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

40. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i správneho orgánu prvého stupňa tiež konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej žaloby a po oboznámení sa s administratívnym spisom dospel k záveru, že je žaloba žalobcu dôvodná a preto je namieste zrušiť napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

41. Z obsahu žaloby a z obsahu napadnutého rozhodnutia možno vyvodiť, že medzi účastníkmi konania bola v podstate spornou tá skutočnosť, či pohľadávka na poistnom a povinných príspevkoch za obdobie mesiaca máj 2020 je pohľadávkou, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania alebo je pohľadávkou, ktorá vznikla po skončení reštrukturalizačného konania.

44. K vznesenej námietke nesprávneho právneho posúdenia súd uvádza, že táto námietka je dôvodná a zakladá dôvod na zrušenie napadnutého, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Súd má za to, že žalovaný zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil. V tejto veci bol podstatný pre posúdenie dôvodnosti žaloby okamih vzniku pohľadávky a okamih splatnosti pohľadávky.

45. Súd sa stotožňuje s právnym názorom žalobcu o tom, že v prípade poistného a povinných príspevkoch za mesiac máj 2020 sa jedná o pohľadávku, ktorá vznikla pred reštrukturalizáciou a teda žalovaný (prvostupňový správny orgán) si ju mal prihlásiť do reštrukturalizácie a teda na predmetný prípad bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 120 ods. 1 ZKR s tým, že pre posúdenie, či ide o pohľadávku, ktorá vznikla pred reštrukturalizáciou alebo počas reštrukturalizácie je potrebné posúdiť okamih vzniku pohľadávky podľa pravidla upraveného v ustanovení § 120 ods. 2 posledná veta ZKR.

46. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 120 ods. 2 ZKR, posledná veta, vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

47. V zmysle ZKR je okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu viazaný výlučne na oprávnenie ju zaplatiť. Teda nie na skutkové okolnosti, ktoré zakladajú veriteľovi právo predpísať poistné, ale na oprávnenie zaplatiť poistné na strane povinného.

48. Podľa žalobcu je teda potrebné v tejto veci pre vznik okamihu pohľadávky aplikovať špeciálny zákon - konkurzný zákon a preto vznik pohľadávky treba viazať na moment, kedy sú známe všetky skutočnosti pre určenie výšky poistného, ktorá skutočnosť oprávňuje zamestnávateľa zaplatiť poistné, s čím sa súd v plnom rozsahu stotožňuje.

49. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tvrdil, že poistné a povinné príspevky sa stávajú pohľadávkou Sociálnej poisťovne až márnym uplynutím ich splatnosti. Poukázal pritom na skoršie rozhodnutia súdov vydaných v rokoch 2010, 2011, v ktorých súdy podali výklad zákona o sociálnom poistení k otázke vzniku pohľadávky žalovanej na poistnom (pred novelizáciou § 120 ods. 2 ZKR), v zmysle ktorého pohľadávka poisťovne voči zamestnávateľovi vznikne až potom, ako zamestnávateľ dobrovoľne nezaplatí a neodvedie poistné, teda až dňom, kedy márne uplynula lehota na zaplatenie poistného, teda až po jeho splatnosti.

50. Takáto argumentácia nemohla obstáť práve z toho dôvodu, že zákon č. 7/2005 Z. z. novelizáciou zákonom č. 377/2016 Z. z. účinnom od 1.3.2017 zaviedol osobitnú právnu konštrukciu momentu vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu, keď momentom vzniku pohľadávky je okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť túto pohľadávku. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 377/2016 Z. z., účelom tejto novelizácie bolo zamedziť nesprávnym záverom, že do reštrukturalizácie sa so svojimi pohľadávkami majú prihlasovať len takí veritelia, ktorí v čase povolenia reštrukturalizácie majú pohľadávky splatné a tie, ktoré nie sú splatné sa do reštrukturalizácie majú prihlasovať ako pohľadávky, ktorých vznik je viazaný na podmienku. Podľa tejto dôvodovej správy „splatnosť pohľadávky však nie je podmienkou vzniku pohľadávky, a teda správny postup pre rozlíšenie starého a nového dlhu, sú výlučne skutkové okolnosti vzniku pohľadávky“. Preto vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie (§ 488 Občianskeho zákonníka) bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia (t. j. splatnosť) a vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

51. Celá argumentácia žalovaného je tak postavená na úprave a výklade ustanovení zákona o sociálnom poistení bez toho, aby reflektovala na tú skutočnosť, že v prípade, že je dlžník v reštrukturalizácii je potrebné vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu posúdiť odlišne a to podľa § 120 ods. 2 ZKR k momentu, kedy je dlžník oprávnený pohľadávku zaplatiť.

52. Súd má za to, že argumentácia žalovaného o tom, že poistné a povinné príspevky za mesiac máj 2020 nie sú pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti by bola popretím zmyslu a účelu úpravy obsiahnutej v § 120 ods. 2 ZKR.

53. Podľa § 129 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení suma poistného sa určuje percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období, pričom vymeriavacím základom podľa § 138 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je príjem zamestnanca a podľa § 139 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca (zamestnávateľa) je kalendárny mesiac, za ktorý sa platí poistné. Splatnosť poistného je upravená v § 143, pričom podľa odseku 1, prvá veta je poistné splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poistné a podľa odseku 2 poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, pričom ak taký deň nie je určený, poistné je splatné posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Z týchto ustanovení plynú rozhodné skutočnosti, ktoré musia byť naplnené, aby bolo možné určiť výšku poistného v súlade so zákonom. Predovšetkým musí byť známy vymeriavací základ zamestnanca, ktorý možno presne určiť až po uplynutí kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné. Zamestnávateľovi nebráni žiadne z týchto ustanovení zákona o sociálnom poistení a ani žiadne iné ustanovenie zákona o sociálnom poistení v tom, aby zaplatil poistné pred jeho splatnosťou. Nebráni mu v tom ani znenie § 143 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktoré upravuje čas splatnosti poistného. Vychádzajúc z článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá, možno uzavrieť, že zamestnávateľovi nič právne a ani skutkovo nebráni správne určiť a zaplatiť poistné a príspevky ihneď po uplynutí mesiaca, za ktorý sa poistné platí a to aj bez predloženia výkazu poistného (žalobca vo výkaze uviedol ako deň splatnosti 30.06.2020). Z doslovného znenia § 120 ods. 2 ZKR, teda gramatickým výkladom možno dospieť jednoznačne k tomu, že vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu je viazaný výlučne na oprávnenie povinného pohľadávku zaplatiť, čo v preskúvanom prípade znamená oprávnenie žalobcu zaplatiť poistné podľa zákona o sociálnom poistení. Ani výkladom z účelu zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorým je dosiahnuť čiastočné uspokojenie veriteľov v reštrukturalizácii vo vyššej miere, ako by tomu bolo v konkurze a súčasne umožniť dlžníkovi sanáciu poskytnutím súdnej ochrany pred starými dlhmi, za tým účelom oddeliť staré dlhy od dlhov, ktoré vzniknú počas reštrukturalizácie, nemožno dospieť k inému ako k tomu, že ako náhle možno v súlade s príslušnou verejnoprávnou úpravou určiť výšku pohľadávky, je povinný subjekt oprávnený ju zaplatiť, a teda v zmysle § 120 ods. 2 ZKR je tento okamih potrebné považovať za vznik pohľadávky na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a teda na posúdenie otázky, či žalovaná mala alebo nemala oprávnenie pohľadávku voči dlžníkovi v reštrukturalizácii počas reštrukturalizácie uplatniť inak ako prihláškou do reštrukturalizácie. Navyše celá argumentácia žalovanej je postavená na úprave a výklade ustanovení zákona o sociálnom poistení bez toho, aby reflektovala na tú skutočnosť, že v prípade, že je dlžník v reštrukturalizácii, je potrebné vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu posúdiť odlišne, a to podľa § 120 ods. 2 ZKR k momentu, kedy je dlžník oprávnený pohľadávku zaplatiť. Argumentácia, že poistné nie je pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti by bola popretím zmyslu a účelu úpravy obsiahnutej v § 120 ods. 2 ZKR.

55. Pokiaľ ide o druhú námietku vznesenú v žalobe, a to námietku ohľadom nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, aj táto bola v konaní úspešná a v spojení s námietkou nesprávneho právneho posúdenia, ktoré vyplýva z nedostatočne zisteného skutkového stavu, viedla k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

55. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 22.03.2021 bolo začaté reštrukturalizačné konanie na žalobcu a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 16.03.2021 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu (uznesenie zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 22.03.2021). Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 08.04.2021, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 14.04.2021 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu ako

dlužníka. Reštrukturalizačný plán žalobcu ako dlžníka bol potvrdený a reštrukturalizácia žalobcu bola ukončená uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 30R/1/2021 zo dňa 21.12.2021, pričom toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 29.12.2021.

56. Podľa skutkových okolností v preskúmvanej veci má súd za to, že nejde ani o prípad, kedy by žalovaný nemal včas podklady pre prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizačného konania, nakoľko reštrukturalizácia žalobcu bola povolená 14.04.2021, ako to uviedol súd vyššie. Žalobca predložil výkaz poistného už dňa 04.06.2020 a opravný dňa 06.05.2021. To znamená, že žalovaný mal včas podklady na to, aby toto poistné prihlásila do reštrukturalizačného konania v stanovenej lehote. Pokiaľ bola predĺžená lehota splatnosti na základe Nariadenia vlády SR č. 131/2020 o splatnosti poistného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s COVID - 19, došlo tým len k predĺženiu lehoty splatnosti poistného a nie k zmene okamihu vzniku pohľadávky poistného. Súd sa stotožňuje aj s právnym názorom žalobcu o tom, že túto pohľadávku bol žalobca kedykoľvek od predloženia výkazu poistného za máj 2020 až do uplynutia doby odloženej splatnosti pohľadávky zaplatiť.

57. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že v tomto prípade išlo o pohľadávku, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, a o ktorej mal prvostupňový správny orgán vedomosť už dňa 04.06.2020, teda pred reštrukturalizáciou žalobcu a nie o pohľadávku, ktorá vznikla po reštrukturalizácii žalobcu uplynutím odloženej doby splatnosti pohľadávky. Prvostupňový správny orgán tak pochybil, keď predmetnú pohľadávku neprihlásil do reštrukturalizácie žalobcu, a táto sa tak stala naturálnou obligáciou ex lege, čím žalovaný stratil oprávnenie počas reštrukturalizácie uplatňovať túto pohľadávku.

58. Na tomto mieste súd považuje za potrebné poukázať - pokiaľ ide o rozlišovanie okamihu vzniku pohľadávky a okamihu splatnosti pohľadávky - aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 28Sa/10/2021 zo dňa 18.08.2021, s odôvodnením ktorého sa súd v plnom rozsahu stotožňuje, a na ktorý aj odkazuje. Taktiež okamihom vzniku pohľadávky a okamihom splatnosti pohľadávky sa zaoberal aj Najvyšší správny súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.05.2022 sp. zn.: 9Sžsk/31/2021, s ktorým právnym názorom sa taktiež súd v plnom rozsahu stotožňuje a na neho odkazuje.

59. Zároveň súd poukazuje aj na právny názor ohľadom okamihu vzniku pohľadávky na poistnom a povinných príspevkoch vyslovený v obdobnej veci, ktorá bola vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn.: 3Sa/7/2020, na ktorú sa aj odvoláva.

60 . Správny súd na základe uvedeného napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo zrušil podľa § 191 ods. 1, písm. c) a písmena e) SSP. Súd mal za to, že nakoľko došlo k nedostatočne zistenému skutkovému stavu a následnému nesprávnemu právnemu posúdeniu už na prvostupňovom správnom orgáne, z dôvodu hospodárnosti konania je namieste zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie – rozhodnutie Sociálnej poisťovne , pobočky Košice a vec vrátiť tomuto orgánu na nové konanie a rozhodnutie.

61. V novom konaní je správny orgán, ktorému bude vec vrátená na nové konanie a rozhodnutie viazaný v zmysle ustanovenia § 191 ods. 6 SSP právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku.

62. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého má právo na náhradu trov konania žalobca v prípade, že je celkom alebo sčasti úspešný. V tomto prípade bol žalobca celkom úspešný, preto mu správny súd priznal právo na náhradu dôvodne a účelne vynaložených trov konania a zaviazal žalovanú na ich zaplatenie. Výšku trov konania správny súd určí v samostatnom rozhodnutí, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník (§ 171 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote do jedného mesiaca od jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).